GŁOS NARODU

SOBOTA

[2]7 GRUDNIA 1919.

[N]R. 318. — ROK XXVII.

CENA Nru: w Krakowie i na prowincyi 60 hal. — 36 fen.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa Ludowego
Miesięcznie	K 16·—	K 11·—	K 16·—	K 18·—	K 13·—

Przy uiszczaniu prenumeraty w Markach polskich liczyć należy wedle kursu urzędowego 1 Marka = 1 K. 50 hal.

Redakcya (tel. Nr 190) i Administracya (tel. Nr 3344): Kraków, ul. św. Krzyża 11.—Drukarnia ul. św. Tomasza 35. (tel. Nr 3344).

CENY OGŁOSZEŃ

Zwyczajne (za wiersz nonpar. lub jego miejsce) K (M) 1·—
układ tabelaryczny . . . 1·50
Nadesłane (za wiersz nonp.) . . . 3·—
Nekrologi . . . 3·—
Komunikaty (po kronice) . . . 5·—
Pasek (2 i 2 stronica) . . . 47·—
Załączniki, prospekty i t. p. dla prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych za 100 egzemplarzy . . . 3·—

Zmiana koron na marki.

[W]arszawa. P. A. T. Rozporządzenie ministra [skarb]u w przedmiocie przyjmowania przez Pol[ską] Krajową Kasę pożyczkową i przez Kasy [skarb]owe wkładów w walucie koronowej.

[W]obec zbliżającej się chwili wymiany koron [na m]arki rząd wzywa wszystkich posiadaczy [koro]n, którzy mają ich **ponad 10.000 K.** w je[dny]m ręku, do złożenia kwot koronowych prze[kra]czających normę powyższą, w oddziałach [Pol]skiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub [w k]asach skarbowych. Za złożone korony bę[dą w]ydawane kwity, opiewające na korony na [które] posiadacz tego kwitu otrzyma [po u]mencie zamiany koron za marki odpowie[dnią] ilość marek podług kursu, jaki zostanie [dla w]ymiany koron na marki polskie ustano[wiony] przez Sejm ustawodawczy, z roszcze[niem] 5 proc. w stosunku rocznym, licząc [od] dnia złożenia odnośnej sumy. Osoby, dla [któ]rych posiadanie wyższej ilości koron ponad [10.0]00 jest niezbędne ze względu na wysokość [wyk]onywanych przez nie obrotów pieniężnych, wzywa się do złożenia w Ministerstwie skarbu do dnia **5 stycznia 1920 roku** pisemnej deklaracyi o wysokości sumy posiadanych przez nie koron, i o wypłatach jakie je czekają. Osoby, które w myśl powyższego złożą kwoty koronowe w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej lub kasach skarbowych, mogą w razie potrzeby zastawić odnośny kwit w każdym oddziale Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, otrzymując zaliczkę **aż do wysokości 70 mk. za każdych 100 K.** Zaliczka ta podlega oprocentowaniu w wysokości 5 proc. w stosunku rocznym. Termin składania kwot koronowych zbywających od potrzeby obrotu pieniężnego i sum przewyższających 10.000 kor. zostaje określone w miastach: W Warszawie, Łodzi, we Lwowie i **Krakowie do 5 stycznia, w innych miastach do 10 stycznia, a po wsiach do 15 stycznia 1920.** Po upływie tego terminu wkłady koronowe na wyżej wskazanych warunkach przyjmowane nie będą. Podpisane: Minister skarbu **Grabski.**

Walki na wschodzie.

[W]arszawa. P. A. T. Komunikat sztabu gene[raln]ego wojsk polskich z dnia 24 grudnia:

[F]ront litewsko-białoruski: Na odcinku Dźwi[ny] na południe od Połocka wzięto w walkach [do n]iewoli kilkudziesięciu jeńców bolszewickich, [oraz] karabiny maszynowe. Zresztą na froncie [spo]kój.

[F]ront wołyński: **Oddziały nasze dokonały [wyp]adu na Romanów, zdobywając karabin maszynowy, kilkanaście karabinów i zadając do[tkli]we straty nieprzyjacielowi.**

W zast. szefa sztabu gen. **Kuliński** pułk. [Dn]ia 25 grudnia. Front litewsko-białoruski: **[Oko]licy Koplau i Trybrujska oddziały nasze [odp]orały śmiałe wypady na północny brzeg [Dźw]iny. Pod Koplau oddział popor. Jor[... z]aszedł na tyły bolszewikom i po krótkiej [ale za]ciętej walce rozbił ich biorąc dwa działa, [...] karabinów maszynowych i około 100 [jeń]ców, w tem dowódzcę bateryi. W bitwie tej [zgin]ął bohaterską śmiercią podporucznik Jor[...]. W okolicy Owrusza na tyłach bolszewi[ckich] szerzy się powstanie chłopskie, spowodo[wane] przymusowym werbunkiem do czerwonej [armi]i. Powstanie to przybiera z dnia na dzień [coraz] poważniejsze rozmiary.**

Front wołyński: **Na froncie większej akcji [nie] było.**

W zast. szefa sztabu gen. **Kuliński** pułk.

Dnia 26 grudnia: Front litewsko-białoruski: **[Na]sza działalność patroli wywiadowczych. [Ude]rzenie wypad pod Krasłowiem dał kilkudziesię[ciu] jeńców i zdobycz wojenną.**

Front wołyński: **Spokój**

W zast. szefa sztabu gen. **Kuliński** pułk.

Uwolnienie internowanych.

Warszawa. P. A. T. Uchwalani rady ministrów z dn. 8 października i 8 listopada 1919 r. ostała utworzona komisya dla zbadania praw internowanych i konfinowanych mieszkańców b. zaboru austryackiego z pośród ludności cywilnej. W tym celu komisya miała zwiedzić obozy dla internowanych oraz rozpoznać skargi osób konfinowanych i zbadać akta i postanowienia, na zasadzie których nastąpiło internowanie lub konfinowanie, żądać wyjaśnienia od władz wojskowych oraz cywilnych, a nawet przeprowadzać dochodzenia bezpośrednio. W skład komisyi weszli: jako przewodniczący delegat min. sprawiedliwości podprokurator sądu apelacyjnego w Warszawie p. Roman **Jelnicki**, jako członkowie stali: delegat min. spraw wewn. naczelnik wydz. p. **Eisbrod**, delegat min. spraw wojsk. inspektor obozu jeńców podpułk. **Karski**, oraz dwaj przedstawiciele ludności polskiej. Na członków niestałych komisyi, którzy mieli wchodzić w jej skład tylko przy rozpatrywaniu praw internowanych lub konfinowanych z pośród osób ludności ukraińskiej powołał prezydent min. dra Aleksandra **Kmicikiewicza**, a członków zaś niestałych **Jankiewicza**, na członków zaś niestałych tejże komisyi, wchodzących w jej skład tylko przy rozpatrywaniu spraw internowanych i konfinowanych z pośród ludności żydowskiej, ostali pp. dr. **Wasser** i dr. **Dogilewski**.

Rada ministrów uwzględniając ciężkie położenie, w jakiem znajdują się osoby w obozach internowanych pozostające, pozdrowienie dla politycznej wobec państwa polskiego i kierując się chęcią stworzenia jak najlepszych warunków współżycia pomiędzy narodowościami, które zamieszkują wschodnią Małopolskę, postanowiła: 1) wojskowe komisye rewizyjne **objadą niezwłocznie** wszystkie obozy internowanych, zwolnią tam wszystkich Polaków, ukraińców i żydów we wschodniej Małopolsce, których internowano za czyny polityczne i zarządzą odesłanie ich do właściwych gmin przynależności. Równocześnie przeprowadzą dokładną rejestracyę osób przez siebie zwolnionych. W odpowiednich formularzach rejestracyjnych uwidocznią komisye imię i nazwisko internowanego i ewentualnie z aktów obozów internowanych, zachowanie się w czasie internowania w gminie przynależności (powiat), do której internowany zwolniono, wniosek, czy konfinowanego należy konfinować w gminie przynależności czy nie. Ułożenie szczegółowego regulaminu postępowania rzeczonych komisyi wojskowych powierza się ministrowi spraw wojskowych w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych. 2) Osobom konfinowanym poza miejscem przynależności pozwala się na zamieszkanie w gminie przynależności; osoby te jednakże będą i nadal traktowane jako konfinowane. 3) Rozwiązuje się rządową komisyę do zbadania spraw internowanych i konfinowanych mieszkańców Galicyi wschodniej utworzonej na zasadzie uchwały Rady min. z dn. 8 paźdz.

Odpowiedź Bilińskiego.

Warszawa. P. A. T. W odpowiedzi na wyjaśnienia złożone przez byłego prezydenta ministrów Paderewskiego na konwencie seniorów, b. minister skarbu dr. Biliński przedłożył naczelnikowi państwa dłuższe oświadczenie, które równocześnie w odpisie przesłał marszałkowi Sejmu. W oświadczeniu tem na podstawie cyfr i dat stwierdza dr Biliński, że nie szczędził kredytu na zaopatrzenie armii. Podkreśla następnie, że warunki interesów zainicyowanych w Anglii **były nie do przyjęcia** i stwierdza w końcu, że pożyczka amerykańska, którą zalecał b. prezydent ministrów p. Paderewski, nie może być uważana jako przynosząca szkodę dla Polski, lecz przeciwnie, dodatkowe, przez niego, b. ministra skarbu włączone klauzule, zabezpieczają całkowicie interesy skarbu polskiego.

Konferencya pokojowa pracuje.

Wiedeń. P. A. T. B. kor. donosi z Londynu: Parlamentarny sprawozdawca „Timesa" donosi pod datą 24 bm.: Jak słychać, konferencya pokojowa rozpocznie w pierwszych dniach nowego roku w Paryżu **na nowo swe czynności.** Konferencya ma bezzwłocznie zająć się ustaleniem warunków pokojowych dla Turcyi. Jako delegaci Anglii wezmą w niej udział Lloyd George, Balfour i lord Courson.

Wiedeń. P. A. T. Biuro kor. donosi iskrowo z Rzymu: Prezydent ministrów Nitti wyjeżdża we środę wieczorem do Paryża, gdzie pozostanie aż do ostatecznego załatwienia sprawy Rjeki i sprawy adryatyckiej.

Jeszcze jedna nota.

Wiedeń. P. A. T. B. kor. donosi z Paryża d. 13 ub. m. Przedstawiciele 5 mocarstw wręczyli wczoraj wieczór pod przewodnictwem Clemenceau niemieckiemu delegatowi nową notę, która oznacza się **bardzo stanowczym tonem.** Niemcy muszą oddać dobrą wolę i podpisać protokół z 1 listopada, wedle którego Niemcy się zobowiązują wydać 400 tysięcy ton materyału portowego, jako odszkodowania za flotę zniszczoną w Scape Flow. Gdyby badania kośnicyi okazały, że żądany materyał nie zdaje się z niemieckim znajdującym się faktycznie w portach, wówczas ta okoliczność będzie uwzględnioną. Nota została dziś przed południem wręczoną niemieckiej delegacyi przez Dutastę wraz z komentarzem.

O wydanie okrętów niemieckich.

Wiedeń. P. A. T. Wied. B. kor. donosi z Berlina 25 bm. na podstawie Biura Wolffa: Przewodniczący konferencyi pokojowej w Paryżu przesłał niemieckiej delegacyi odpowiedź na notę niemiecką z dnia 14 listopada b. r. W odpowiedzi tej oświadczono między innemi: Zgodnie z częścią protokołu, który się odnosi do odszkodowania za zatopione okręty w Scapa Flow, na zapatrywanie, że sprzymierzeńcy muszą obstawać przy podpisaniu protokołu tak, jak on opiewa, odnośnie do wydania 400.000 tonn doków pływających, stwierdza się, że sprzymierzeńcy otrzymali wiadomość o sprzedaży pewnego materyału dokowego. Sprzymierzeńcy nie mogą tej sprzedaży uznać. Delegacya niemiecka postawiła usilnie wniosek, ażeby odstąpić od wydania 5 małych krążowników, wspomnianych w protokole, w zamian zaś za to Niemcy ydałyby 5 małych krążowników, znajdujących się obecnie w budowie, w czasie, gdy będą gotowe. To żądanie nie znajduje się w nocie niemieckiej z dn. 14 listopada b. r. Artykuły protokółu muszą być tak przyjęte, jak opiewają. Każda zmiana stanęłaby w sprzeczności z postanowieniami traktatu pokojowego. Mocarstwa sprzymierzone i zsojuszone są gotowe natychmiast do podpisania protokołu, oficerów i żołnierzy internowanych z powodu zajścia w Scapa Flow, wolnić, z wyjątkiem tych, którzy są obwinieni o jakąś zbrodnię wojenną.

CES. WILHELM CHCE BYĆ SĄDZONYM.

Berlin. P. A. T. „Berliner Tageblatt" donosi z Bazylei: Wedle „Daily Mail" miał były cesarz Wilhelm oświadczyć zgodę na to, że stanie przed trybunałem koalicyi, domaga się jednak, by mu pozwolono oznaczyć miejsce i czas, a nadto, by mógł być broniony przez niemieckich prawników.

Alarmy czeskie w węgierskiem oświetleniu.

Wiedeń. P. A. T. Wied. b. kor. donosi z Budapesztu pod datą 25 bm.: Wobec rozpowszechnionych w pismach zagranicznych wiadomości o przygotowaniach wojskowych ze strony Węgier przeciw Czechosłowacyi i Rumunii, stwierdza Węg. biuro kor. na podstawie upoważnienia ze strony miarodajnej, że wiadomości te są z palca wyssane. Za bezpodstawnością tych doniesień przemawia najlepiej fakt, że reorganizacya węgierskiej armii narodowej odbywa się pod stałą kontrolą międzysojuszniczej misyi wojskowej.

Wiedeń. P. A. T. Biuro kor. donosi z Budapesztu na podstawie węgierskiego biura koresp. pod datą 26 bm.: Minister handlu został upoważniony przez radę ministrów do złożenia komisyi, która ma być wysłana do republiki czesko-słowackiej. Komisya ta będzie miała za zadanie uregulowanie kwestyi gospodarczych z rządem czesko-słowackim.

Walki w Rosyi.

Rotterdam. P. A. T. „Nieuwe Rotterdamsche Courant" podaje ostatnie sprawozdanie frontowe Denikina, wedle którego pochód bolszewików na znacznej części frontu **został zatrzymany.** Na zachód od Donu i na północ od Kijowa toczą się zacięte walki.

WIĘKSZOŚĆ ZA RZĄDEM WŁOSKIM.

Lugano. P. A. T. Radio poznańskie. Jak podają dzienniki, votum zaufania dla gabinetu Nittiego wyraziła izba większością 24 głosów, przy udziale bardzo wielkiej liczby deputowanych. Przeciwko rządowi głosowali socyaliści, niezawiśli republikanie, członkowie grupy narodowego odrodzenia i około 20 konserwatystów. Za gabinetem głosowali liberali, demokraci, demokraci konstytucyjni, mała grupa Giolittiego radykali i około 10 posłów z prawicy. Nieznaczna większość głosów była dla rządu wprost niespodzianką.

ODROCZENIE PARLAMENTU ANGIELSK.

Wiedeń. P. A. T. Biuro kor. donosi z Londynu pod datą 24 bm.: Parlament został wczoraj dekretem królewskim **odroczony.** Mowa tronowa wskazuje na ciężkie położenie, w jakiem znajduje się jedna część Europy, na zadanie podniesienia kredytu i położenia gospodarczego krajów zniszczonych pięcioletnią wojną, co jest pierwszym warunkiem powrotu normalnych stosunków. Rząd brytyjski jest gotów udzielić środków na ten cel.

ŚNIEGI W ALPACH.

Warszawa. P. A. T. W całym Tyrolu szaleją zamiecie śnieżne. Według otrzymanych tutaj doniesień pociąg koalicyjny Paryż—Warszawa został zasypany przez śniegi w Alpach. Bliższych szczegółów brak.

ECHA ZAMORDOWANIA RÓŻY LUKSEMBURG.

Nauen. P. A. T. Rząd niemiecki zwrócił się do rządu holenderskiego o wydanie przebywającego w Holandyi porucznika Vogla mordercy Róży Luksemburg.

KATASTROFY LAWINOWE.

Davos. P. A. T. Szwajcarska ag. tel. donosi o wielkiej katastrofie lawinowej spowodowanej gwałtownemi opadami śnieżnymi. Z góry Sciahorn stoczyło się kilka lawin, z których jedna zrównała z ziemią chatę pasterską, grzebiąc dwóch pasterzy, druga zaś runęła na sanatoryum w Davos i na pensyonat Germania, niszcząc wszystkie ubikacye wewnętrzne bez naruszenia murów zewnętrznych. W sanatoryum zabite zostały: jedna pielęgniarka i jedna chora kobieta, a kilka osób odniosło cięższe lub lżejsze obrażenia. Dalsza lawina spadła z całą siłą na żydowskie sanatoryum i niżej położone domostwa, zabijając dwie osoby. Akcya ratunkowa jest utrudniona z powodu śniegu. Wszelkie połączenia z Davos są od środy przerwane.

WYSTAWY WYROBÓW ANGIELSKICH.

Londyn. P. A. T. Angielski departament dla handlu zamorskiego planuje zorganizowanie 500 wystaw wędrownych na całym świecie i urządzenie wystaw sklepowych dla produktów angielskich we wszystkich znaczniejszych miastach kontynentu. Koszta tych 500 wystaw obliczane są na 50.000 funtów. — Departament dla handlu zamorskiego weźmie udział we wszystkich tych wystawach i wydzierżawi w 20—30 miastach nawet całe lokale.

Hołd Lwowa dla Wielkopolski.

Z powodu przypadającej dzisiaj rocznicy oswobodzenia Poznania od Niemców, wystosował Komitet ratunkowy lwowskiej delegacyi K. B. K. pismo, wyrażające hołd i wdzięczność Lwowa za udzieloną mu przed rokiem przez Wielkopolskę pomoc. Z pisma tego podajemy najgłówniejsze ustępy:

Od dawna widzieć to było można, że najgoręcsze, najofiarniejsze serca biją na kresach Rzeczypospolitej. One dostarczają samorzutnie największej liczby ochotników, one skrupulatnie spełniają obywatelskie obowiązki wobec skarbu państwowego, one wprowadzają w życie słowa poety: „W szczęściu wszystkiego są wszystkich cele". Dla przyszłości Polski żadna ofiara nie jest im za ciężka, żaden trud za znojny. A potrzeby jednych kresów znajdują zrozumienie u drugich. Z ujmującą prostotą spieszą sobie nawzajem z pomocą. Dość wspomnieć, że pierwszą myślą Wielkopolski, skoro tylko strząsnęła z siebie kajdany niewoli, było ratować uciemiężony Lwów. Sama zagrożona w każdej chwili odwetem Niemców, oddała zaraz, ile mogła swych dzielnych synów na pomoc miastu, a już za nimi słała pociągi pełne żywności. Dziś, gdy nadeszła radosna rocznica wolności Wielkopolski, godzi się przypomnąć ten jej wzniosły czyn.

Zaraz w pierwszych dniach stycznia zawiązano w łonie Komitetu Narodowego i Komisyi pomocy dla bezdomnych w Poznaniu osobną organizacyę „Pomoc dla Lwowa". Już po tygodniu przewodniczący tej akcyi p. Leonard Szymański, dysponował materyałem wystarczającym do wypełnienia całego pociągu. Brakowi wagonów zaradzono przez wysłanie delegatów do dyrekcyi kolejowej krakowskiej, która tak spiesznie spełniła życzenie wysłanników, że już w poniedziałek do Środy, miasta, w którem się zbiórka żywności odbywać miała, zastali już gotowy pociąg na dworcu. W ciągu jednego dnia zjechało 700 fur przed stacyę środzką z darami i tanio kupionemi towarami spożywczemi. Dnia 23 stycznia pod wodzą Ks. prałata Mayera i p. porucznika M. Korzeniowskiego ruszył pierwszy pociąg o 61 wagonach i okrężną drogą przez Kalisz, Koluszki, Kraków, w cztery dni później, wśród huku strzałów, dojechał do Lwowa. W niewielkich odstępach czasu nadeszło jeszcze pięć transportów darów, z których jeden pochodził wyłącznie z Inowrocławia. A na zakończenie przysłał jeszcze Ks. Prymas Dalbor kwotę prawie 100.000 koron, jako niewydaną resztę składki.

Ogółem ofiarowała Wielkopolska Lwowowi około pięciu milionów kilogramów żywności, a nadto pewną ilość bielizny.

Dar ten, wartości wielu milionów, rozdzielony między Lwowian, a po ustąpieniu Rusinów z pod miasta, rozsyłany na szeroki obszar Małopolski wschodniej, pozwolił nie tylko utrzymać dobry nastrój wśród osłabionych i znękanych, ale umożliwił wyłatanie braków aprowizacyjnych w najkrytyczniejszym czasie.

Szczególny hołd należy się członkom delegacyi i załogi, którzy czuwali nad przewozem darów. Drugiego pociągu (21 lutego) nie chciał naczelnik stacyi Przemyśla wypuścić ku Lwowowi, na silnie ostrzeliwaną linię. Delegaci i delegaci, wiedząc, w jak wielkiem niebezpieczeństwie i głodzie jest miasto, wzięli odpowiedzialność na siebie i wśród strzelaniny ustawicznej i ognia, prażącego wagony, dotarli na dworzec lwowski. Tam musieli się zatrzymać przez 3 dni w oczekiwaniu sytuacyi, w której będzie możliwem odprowadzić pociąg z powrotem do Poznania. Wreszcie odjechali. Tym razem padły ofiary. Granat ruski zabił w wagonie 2 żołnierzy Wielkopolskiej straży ludowej, **Nikodema Wiśniewskiego** i **Franciszka Rozmiarka**, oraz zranił śmiertelnie komendanta eskorty podpor. **Zygmunta Antoniewicza**, który w miesiąc później skończył dni młodzieńczego żywota. Lwów nazwiska ich i mogiły zapisał w trwałej i wiernej pamięci.

Pary te, które z narażeniem życia Wielkopolska nadsyłała, były wielkim dokumentem jedności duchowej dzielnie odciętych od siebie i odległością geograficzną i półtorawiekową niewolą, były wymownym dowodem głębokiej miłości rodzeństwa, świetlanym czynem ofiary złożonej na ołtarzu Ojczyzny.

Wielkopolsko, prastara Macierzy naszal Z prostotą i otwartem sercem podałaś nam płony Swych pól. Z prostotą i wdzięcznością i myśmy je z rąk Twych przyjęli. Jeżeliśmy zawsze sobie byli bliżsi jako bracia rodzeni, dziś zrosły się nasze dusze w ogniu wspólnej wolności. Przyjmij dank za Twe serce. Niech rocznica dzisiejsza, pamiątka pierwszego głębokiego oddechu Twego po Zmartwychwstaniu, święci się po wiek wieków. Świętem jest ona i naszem.

KRONIKA.

Kraków, 27 grudnia.

ZE ŚWIĄT. Tegoroczne święta Bożego Narodzenia upłynęły w całem tego słowa znaczeniu... po wodzie. Aura była okropna. Błoto i woda panowały niepodzielnie. Dopiero w drugie święto nad wieczorem zaczął padać śnieg, pokrywając białą szatą planty i ulice. Noc wigilijna, jak zwykle, była niezmiernie ruchliwa. Linia A—B i Rynek opodal kościoła Maryackiego zapełniły się tysiącami publiczności, spieszącej na „Pasterkę". W tradycyjnej godz. 12 w nocy z wieży Maryackiej rozebrzmiała na cztery strony miasta odegrana na trąbkach kolęda: „Wśród nocnej ciszy". W oba dni świąt kościoły krakowskie szczelnie zapełniły się tłumami pobożnych. W pierwsze święto sumę pontyfikalną w Katedrze na Wawelu celebrował Ks. Biskup Sapieha. Kazanie wygłosił ks. kan. Dr. Korzonkiewicz. W kościele Maryackim celebrował sumę ks. Archiprezbyter Dr Wądolny. Po Ewangelii ks. celebrans wyszedł ... na wzniesienie, gdzie mieści się Sanctissimum, wygłosił kazanie.

W drugie święto ruch na ulicach był bardzo ożywiony, mimo niepogody. Tradycyjne obrzucanie się owsem nie miało jednak wcale zastosowania. Gdzieniegdzie tylko na chodnikach garstka „cudnetti" świecąca o dawnym, a tak dzisiaj zmienionym zwyczaju.

W OBRONIE HONORU URZĘDNIKÓW. Związek stowarzyszeń urzędników państw. z akad. wykszt. wydał odezwę, w której m. in. czytamy: Społeczeństwo nasze z największym zaniepokojeniem przyjmuje dochodzące coraz częściej wieści o karygodnych nadużyciach urzędników państw. Nadużycia te ubliżające godności stanu urzędniczego podkopują fundamenta zdrowej konstrukcyi państw., narażają Państwo na nieobliczalne szkody, a społeczeństwo deprawują przynęcąc jednym nadmiernego zysku, a innym nędzę i niedolę. Związek stowarzyszeń urzęd. państw. z akad. wykszt. uważając za swój obowiązek przyjść młodemu Państwu z konieczną pomocą w tępieniu tych znamion rozkładu i zguby powołał w swem gronie do życia Komitet ochrony czystości służby publicznej, który ma objąć zadanie opinii publicznej spełnić obowiązek sumienia społecznego przez rozpatrywanie wszelkich przypadków nadużyć tak opisywanych w prasie, jak i zgłaszanych wprost do Komitetu, którego zadaniem będzie danie całkowitej satysfakcyi w razie oszczerczych doniesień, w miarę zaś winy skazanie na podstawie sądu koleżeńskiego względnie nawet wydanie właściwym sądom państwowym. Wydział Związku stow. urzędn. państw. z akad. wykształ. zwraca się z odezwą do wszystkich innych związków pracowników państwowych, aby utworzyli wśród siebie podobny areopag

ZACZAROWANY OGRÓD z PINĄ MANICHELLI w głównej roli
w Kino „WANDA“

względnie przyłączyły się do utworzenia jednego wspólnego areopagu, który przedstawiałby olbrzymią siłę, tężyznę społeczeństwa i skoncentrowania opinii publicznej, z którego głosem musiałoby się liczyć Państwo, a przedewszystkiem zbrodnicze elementa grasujące dziś swobodnie bez obawy odpowiedzialności i kary.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO komunikują: „Betleem polskie“ w nowej wystawie objawia jeszcze większą siłę atrakcyjną, jak lat poprzednich. W kasie teatru ruch stale ożywiony. Ulubiony utwór krakowskiego poety grany będzie w niedzielę dwukrotnie, nadto dzisiaj w sobotę o godz. 3 popoł. dodane będzie jeszcze jedno przedstawienie na rzecz filii Związku art. scen polskich przy teatrze im. J. Słowackiego. W sobotę wieczorem po raz 23 świetna „Polityka“ Perzyńskiego, która po tem przedstawieniu na długi czas zejdzie z afisza.

Z TEATRU „BAGATELA“ komunikują: Dzisiejsze dwa przedstawienia wypełnią: „Roztwór Fyda“ oraz „Tancerka“ Lengyela, w której p. Kozłowska święci zasłużone tryumfy. — Przygotowania do przedstawień sylwestrowych w pełnym toku. Trzy rewie śmiechu i humoru (popołudniu dla dzieci i młodzieży, wieczorem i w nocy dla starszych) zakończą rok 1919. Ceny biletów na popołudniówkę odpowiednio zniżone będą — na oba zaś późniejsze przedstawienia nieco podwyższone, obejmując równocześnie podatek miejski na ubogich.

NA RZECZ FUNDUSZU PLEBISCYTOWEGO urządza kasyno oficerskie we środę dn. 31 b. m. w sali własnej wieczór Sylwestrowy. Początek o godz. 9.

KONCERT NA „ŻOŁNIERZA W POLU“ urządza Towarzystwo muzyczne we wtorek dnia 6 stycznia 1920 r. w sali „Sokoła“ ze współudziałem wybitnych naszych artystów: Tadeusza Szulca, skrzypka i Wiktora Łabuńskiego, pianisty. Bilety do nabycia w księgarni Eberta, ul. Sławkowska (hotel Saski).

KRADZIEŻE PRZEWODÓW TELEGRAFICZNYCH. Dyrekcya policyi komunikuje: W ostatnich czasach zdarzyły się kilkakrotnie wypadki kradzieży przewodów telegraficznych i telefonicznych na głównych traktach telegraficznych, łączących cały kraj z Warszawą. Ponieważ Państwo ponosi przez to nieobliczalne wprost straty, bo prócz olbrzymich kosztów, jakie musi ponieść w tym wypadku Skarb Państwa na wstawienie nowych przewodów w miejsce skradzionych, naraża się Władze centralne Państwa i Nacz. Dow. na przerwy w komunikacyi telegr. i telef., co obecnie w czasie wojny może niejednokrotnie mieć bardzo zgubne skutki. — przeto Dyrekcya policyi przypomina, że w myśl paragrafu 89 ust. karn. działanie takie podlega karze do 5 lat ciężkiego więzienia, a na wojskowym terenie operacyjnym karze śmierci przez Sąd doraźny.

- PIERWSZY WYROK ŚMIERCI w SOSNOWCU. Za gwałt z bronią w ręku, skazał sąd doraźny w Sosnowcu 26-letniego Franciszka Kempę na karę śmierci przez rozstrzelanie. Na prośbę delikwenta wysłał obrońca jego prośbę do Naczelnika Państwa o ułaskawienie.

Ostatnie wiadomości.

Galicyi wsch. przyznana Polsce?

Wiedeń. P. A. T. B. kor. donosi z Paryża: Polski minister spraw zagranicznych Patek przybył dn. 24 b. m. do Paryża. Rada najwyższa postanowiła **przedłużyć na czas nieograniczony administracyę Galicyi wschodniej przez Polaków projektowaną początkowo na 25 lat.**

Wiedeń. „Telegraphen Compagnie“ podaje następującą informacyę z Paryża: Jak „Temps“ zaznacza, zdaje się, że Rada najwyższa **uchwaliła Galicyę wschodnią przydzielić definitywnie Polsce.** Nowa ta decyzya uzasadniona jest faktem, że w razie gdyby Polska otrzymała tylko mandat we wschodniej Galicyi, wówczas Galicya wschodnia byłaby terenem ciągłych antypolskich agitacyi.

Odroczenie plebiscytu na Śląsku.

Wiedeń. P. A. T. B. koresp. podaje onegdajsze doniesienie berneńskiego pisma „Lidove Noviny“ z Cieszyna, że w kołach tamtejszej misyi koalicyjnej panuje rzekome zdanie, jakoby **plebiscyt w obszarze Cieszyńskim musiał się odbyć w późniejszym terminie.** Przybycie komisyi plebiscytowej, naznaczone na początek stycznia, wedle tejże informacyi zostało ponownie odroczone. Komisya nie przybędzie do Cieszyn przed ratyfikacyą traktatu pokojowego przez Amerykę.

Koalicya obejmuje G. Śląsk.

Wiedeń. P. A. T. „Neue Fr. Presse“ donosi z Berlina: Obsadzenie Górnego Śląska przez koalicyę nastąpi wedle programu **w ośm dni po** podpisaniu protokołu pokojowego. Wojska zluzują się prawdopodobnie bezpośrednio bez żadnych odstępów czasu. Będzie utworzona najwyższa administracya cywilna, składająca się z czterech osób. Prezydentem jej będzie francuski generał L e v a n d, do zarządu cywilnego będą należeli: włoski generał brygady Marinis i angielski pułkownik Percival. O amerykanach nic nie słychać. Będzie utworzonych ośm różnych komisyi. Francuzi obsadzą 11 okręgów (Kreise) siedmiu batalionami, Anglicy sześć okręgów trzema batalionami. Włosi sześć okręgów pięcioma batalionami. Ameryka ma dostarczyć trzy bataliony, ponieważ jednak prawdopodobnie nie nadejdą one, przewidziani są na ich miejsce Anglicy. Angielskie bataliony będą stały pod komendą gen. C a m p e l a. Dla każdego okręgu będzie utworzona osobna komisya, do której będzie przydzielony jeden komisarz p o l s k i i jeden niemiecki.

Zawiadomienia i komunikaty.

ZGUBA. Wczoraj podczas nabożeństwa w Katedrze na Wawelu ks. prałat Dr Władysław Chotkowski, zamieszkały przy ul. Kanoniczej l. 20, zgubił duży pierścień złoty z szafirem, wysadzany rautami. Uczciwy znalazca zechce zgubiony pierścień oddać właścicielowi pod podanym adresem, gdzie otrzyma wynagrodzenie.

Dziś po raz ostatni w „UCIESZE“ wesoły program świąteczny, tj.: doskonała komedya amerykańska **„Piękny manekin“** z uroczą Julietą Day i dowcipna farsa francuska „Tryumf Amora“. Od jutra specyalny drugi program świąteczny: „BAŚŃ O ZŁOTYM SMOKU“, przecudna legenda meksykańska z genialną czteroletnią artystką MARY OSBORNE w roli głównej i „Willa Rigadin“, przewyborna komedya francuska ze znakomitym komikiem Moryceem Princem.

Bank Przemysłowy
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, Filia w Krośnie, otwiera z dniem 20 grudnia 1919 r. w Jaśle przy ulicy Kościuszki (Hotel Krakowski):
Ekspozyturę
w której zakres działania wchodzić będą wszelkie czynności bankowe.

POWODEM WIELU CHORÓB I ROZI ŻENIA ORGANIZMU, WYWOŁANEGO OI PNOŚCIAMI WOJNY — jest, jak uczeni wadniają, brak soli lecytynowych w nerv i mózgu. Rozprężenie to znamionuje się bó głowy, nudnościami, biciem serca, lękliwo bezsennością, ociężałością całego ciała i kiem energii, to jest siły odpornej. Wojna i tki tejże podkopały organizmy nasze w za szający sposób. Zadaniem naszem jest wię zupełnie ten brak soli lecytynowych w org zmie w naturalny sposób. Znanym uczc udało się z jaj kurzych wydobyć owe sole, ne lecytyną, owe fosforany, konieczne do malnej funkcyi systemu nerwowego, któr w stanie organizm ludzki do równowagi p prowadzić. W preparacie Nervivicie zaw jest lecytyna w połączeniu z ekstraktem a kańskiego orzecha Guru, którego znakom podniecające własności uczeni, jak Mar Koch, Periere i inni udowodnili, w stanie as lującym się z organizmem i sprawiającym zdrowienie nerwów i przez to całego organi ludzkiego. Nervivit wskazanym jest więc każdego chorego do odzyskania sił i dla z wego do podtrzymania takowych, wywoł odporności, energii i tego ogólnego stanu, kt nazywamy świeżością, młodością, rzeźkos

Nervivit otrzymać można we wszystl aptekach, składach Państwa, ew. kierować mówienia do apteki Barcza, Marszałkowska

SPÓŁKA DRZEWNA firm „Budulec“ i „Towarzystwa Odbudowy“
we Lwowie, Akademicka 23
kupuje drzewostany nadające się do eksploatacyi, oraz wszelki ścięty materyał drzewny,
dostarcza materyał drzewny meblowy, budulcowy i opałowy, oraz wszelkie maszyny do obróbki drzewa. 4136

POWSZECHNY BANK KREDYTOWY
Spółka Akcyjna dawniej Galicyjski Bank Ludowy dla Rolnictwa i Handlu.

Podwyższenie kapitału akcyjnego na K 30,000.000.

Zatwierdzając uchwałę VI-go Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcyonaryuszy Galicyjskiego Banku Ludowego dla rolnictwa i handlu z dnia 5-go maja 1919 r., zezwoliło Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu postanowieniem z daty Warszawa dnia 4-go października 1919 r. L. 70.681 8.858 19 na zmianę firmy tego Banku na

Powszechny Bank Kredytowy S. A. oraz na podwyższenie jego kapitału zakładowego na **Koron 30,000.000.**

Na tej podstawie rozpisaną zostaje niniejszem

SUBSKRYPCYA

na 125.000 sztuk gotówką pełno wpłaconych akcyj III. emisyi Powszechnego Banku Kredytowego S. A. po K 200 imiennej wartości.

Warunki emisyi.

Dotychczasowym akcyonaryuszom przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcyi z tem, że na każdą jedną akcyę starą pobrać mogą jedną nową. Prawo poboru wykonanem być musi najpóźniej do 21-go grudnia 1919 r. pod rygorem utraty tego prawa.

Akcyonaryusze wykonujący prawo poboru mają przedłożyć równocześnie ze zgłoszeniem swoje akcye (bez arkuszy kuponowych), uzasadniające prawo poboru. Akcye te zostaną natychmiast zwrócone po uwidocznieniu na nich wykonania prawa poboru.

Kurs emisyjny akcyi wynosi dla dotychczasowych akcyonaryuszy wykonujących prawo poboru K 210, zaś dla nowych K 250 za sztukę.

Zgłoszenia na nowe akcye przyjmuje się najpóźniej do dnia 31-go grudnia 1919 r. Przy zgłoszeniu prawa poboru, jak i przy nowem zgłoszeniu należy uiścić gotówką całą cenę kupna

Repartycyę nowych akcyj przeprowadzi Dyrekcya Banku wedle swego uznania w najkrótszym czasie. — Nowe akcye wydane będą akcyonaryuszom za zwrotem potwierdzenia zapłaty oraz zawiadomienia o przydziale akcyj. Na wypadek nieprzydzielenia akcyj Bank zwróci najpóźniej do dnia 31-go stycznia 1920 r. wpłacone kwoty wraz z narosłymi 3 prc. odsetkami.

Nowe akcye uczestniczą w zyskach Banku począwszy od dnia 1 stycznia 1920 na równi ze staremi akcyami. Od dnia wpłaty do dnia 1 stycznia 1920 zbonifikuje Bank 3 prc. odsetki od uiszczonych wpłat.

Zgłoszenia na nowe akcye przyjmują: 4628

W Małopolsce: Powszechny Bank Kredytowy (dawniej Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu) we Lwowie, Jagiellońska 5—7, tudzież wszystkie instytucye finansowe we Lwowie i w Krakowie wraz ze swojemi filiami.

W Warszawie: Bank Handlowy i Bank Zachodni.
W Poznaniu: Bank Handlowy.
W Cieszynie: Bank Rolniczy.

ZNAKOMITE TUTKI marki: „Temida“, „Wrzegudron“ i „Monopol“ oraz bibułki „Czuwaj“ poleca znana FABRYKA TUTEK I BIBUŁEK RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE

Szopki z figurami z masy i kartonowe, Obrazy w ramach lub bez ram, **obrazy** do ołtarzy, **figury** z masy i drzewa. Poleca po nizkich cenach:
KAZIMIERZ ZAJĄCZKOWSKI
Kraków, pl. Maryacki 8. — Skład artykułów dewocyjnych.

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu“ Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością. — Redaktor odpowiedzialny Władysław Horowicz. — Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem R. Ferka.